

Béts.

A' Nápolyi Királyi Házon kívül, *Antal Clemens*, *Saxoniai* Hertzeget is várják ide, kedves Hitvesével *M. Theresia* Föhertzege-Affzonnal, *II. Leopold* Király' öregebbik Leányával együtt. — Talám a' *Modenai* Hertzeg is el fog jöni. — El lehet gondolni, ha mi nem mondjuk is, hogy nagyok a' kézfületek, olly fok nagy Vendégeknek illendő fogadásokra.

Hadik Hufzár Regementbéli Föhadnagy Gróf *Hardek* Fridrik Úr, a' minapában a' *Prusszussal* lett meg egyezésnek híret; közelébb pedig annak *Ratificatioját* — maga a' *Prussziai* Király által lett meg erősítését hozta meg. — Már mind a' mi Seregeink, mind a' *Prussziaiak* bellyebb vonták magokat a' Szélekről. — Ki vagynak Népiünk-ből jegyezve, a' pártos *Belgák* ellen küldendő Gyalogjaink és Lovasaink is. Ezek, egy két Reg. ből fognak állani; amazok pedig 18 Bat. okból, a' Pattantyúsokon, Vadászokon 's a' t. kívül.

Az újjabb *Luxenburgi* Tudosítások szerént, Jul. 19-dikén 700 Pártosokat vertek vissza a' *Maas* vizén egy *Bender* Reg. béli Kompaniánk, 's fél Svadron *Eszterházy* Hufzárjaink. — 23-dikon, éppen az esett 506 Pártosokon, kik ellen nem volt több 75 emberünkél a' *Bender* Reg. jéből, és 40 Vadászainknál. — 27-diken történt *Sprimontnál* (*Limburghan*), hogy mihelyt meg fejtették 212 Pártosok, *de Ligne* Reg.

N

béli

béli Kapit. *d'Asper* Úr' kormányozása alatt vólt 27 Hufzárjainkat, 12 Granatérosainkat, és 42 Gyalegjainkat: úgy neki iramodtak, hogy tsak a' Hufzárók érhatték bé őket az erdönél; holott is hatot közzülök le kaszaboltak, négyet pedig el fogtak. — Az efféle Történetekből mind a' tettik ki, hogy a' Belgákkal eddig se fok győzedelmet vetetett a' *Bárányok* kevés Népiünkön: minden bizonnyal még kevesebbet fog szentül vetetni, ha az ellenek ki rendelt Vitézeink mind bé fognak *Belgyiomba* takarodni.

(Majd minden pártos Katonánál találtatik egy kis Tzedula, mellyen egy *Bárány* van ki formálva, 's következő forok olvastatnak: „A' Jésus Kristus nevében, és az Ap. Róm. Sz. Vallásba vetett bizodalommal meg tellyesedve, bátran trutzolhattz minden ellenséggel, 's veszélyekkel: mert ez a' Tzedula, a' tsudás Sz. Szakramentomhoz van értetve.“)

A' Török Szélekről jövő Tudósítások, mind meg annyi előre való Hirmondói az áldott Békeességnek. *Karaulból* nevezetessen (*Oláh Országból*) azt írják, hogy a' Nagy-Vezér még Jul. 21-dikén meg hirdettette a' maga Seregének, hogy halál a' fején, a' ki a' Dunán által merészel menni, 's valamelly ellenfégeskedésre fog alkalmazottságot szolgáltatni. — Tsendessen is viselik magokat a' Törökök mindenütt: valaminthogy részünkről is hasonlóképpen el kerülnek minden visszálkodást. *Coburg* Fő-Vezér is le tett a' *Feketegyergyó* újj Ostroma eránt való szándékaról, 's parantsolatot vett, hogy *Bukuresthez* közelébb vonná magát, a' melly
meg

meg is lett még Jul. 11-dikén. Most *Sintes-tienél* táborozik, *Bukuresttől* 2 órányira. A' Kormányozása alatt lévő Seregek minden meffzebb állott Részai is közelébb nyomúltak hozzája.

A' *Tzettin Vára* meg vételéről, 's az azt, Jul. 11-dikétől fogva meg előzőtt dolgokról, köverkezendő Tudósítást adott ki Aug. 11-dikén a' Fő Hadi Tanáts:

Jul. 11-dikén, el készítettett Minör Kap. *des Biennes* Úr az Ellenséghez leg közelebbnyire egy kamaráját a' föld alatt lévő üregnek (Mina), 's 2 mázsa puskaporral meg töltetvén, fel vettette. Ez által, 8 ölnyi meg hágható tsorba esett a' Vár' külső falán, és holmi ágyúkhöz tartozó egyetmás is verődött fel. — 12-dikén, ki tisztíttatott feliből a' fel vettetés által bé omlott üreg; annakutánna folytatták a' Minák' készítését, 's az azok tornáttza' óltalmára, egy Fleschét (V betű forma Sántz) tsináltak. Az első szakadarlanúl esett; de azért még sem vólt szüneti a' Vár' lövöldözésének. — 13-dikon ki jött szokása szerént Táborából az Ellenség, a' mi bal Szárnyunk előtt lévő sikra etetni; de úgy intézte a' dolgot, hogy soha sem esett egygy ágyú lövetnyinél közelébb szélső Örizereinkhez. Részünkről azon menerelnek mélyebbre való tsinálásában, 's szélesítésében dolgoztak, melly a' Reduttól *Czigankaberdo* felé szolgált. A' munkát igen sajnosfá tette a' helynek kösziklás vólta;

N 2

egy-

egyszersmind a' minák' tornáttza' készítéséhez is hozzá látrak mind a' két oldalról, éjjel és nappal. E' felett, a' jobb Szárny előtt fekvő hegyen, éjjel egy Tsártákot állítottak fel, mellyből az előbb szolgáló meneteleket szemmel lehetett tartani. Ezen napon csak 1 emberünk kapott febet. — 14-diken, délután négy 8 fontos ágyúk szálítottak a' tsorbitó Barteriába, 's ugyan fogatottan tüzeltek belőle a' külső Falra. — Folyt a' minák' készítése is mind jobb, mind bal felől. A' 3-dik árkolásban, a' gráditsokat fasinázták bé. Délután, nagy izámmal vizsgálódóba indúlt az Ellenség, a' mi jobb, és bal Szárnyunk felé: de nem igen férkezett közel szélső Örizeteinkhez. — Négy el fogott Törököktől azt értette a' Haditármester Úr, hogy a' Várbélieknek meg határozott szándékjuk volna, a' szabadításokra jött Basának meg izenni, hogy ütne reánk minden késedelem nélkül; mivel ha azon egy viz-állójokat is el találnák rontani Bombáink, a' mellyből tarthaták még eddig magokat vízzel: úgy éppen nem állhatnák ki fok ideig az Ostromot. — Éjtszaka újra egy Tsártákot állítottak fel a' jobb Szárny felől fekvő Szamarovátz nevű hegynek oldalán. Egyebet nem is dolgozhattak a' nagy eső miá. Ez nap 3 embert vesztettünk. — 15-diken, ismét hozzá látrak részünkről a' külső fal' lövöldözéséhez; a' Szamarovátz hegyén álló Tsárták körül Vágás készítéséhez fogtak; a' minák' ásásában haladtak, és már a' belső fal

fal alá értek: hanem a' Vár felé vivő tsavargós árkon nem dolgozhattak az első idő mia. Dél tájban, *Szamarovátz* hegye felé nyomúlt volt 1 ágyúval az Ellenfég, 's Tsártákunk felé repített is egynéhány golyóbisokat: de a' mellyeknek semmi láttatja nem volt; azért is magától vissza lódúlt. Eggy emberünket ölt meg ez nap az ellenfég; 2-öt pedig meg sebesített. — 16-dikon, ki tisztítottak az árkolások, 's mélyebbekre ásattak; a' harmadik árkolás pedig kívülről Spanyolforompókkal erősítettetett. — A' Minák' ásásán rajta voltak éjjel és nappal, és a' belső fal alatt bal felől egy 3 ölnyi tsavargós menerel készítettetett; a' külső falon nem tágitottak a' golyóbisok; és egy *Pegovátz* nevű hegyen 4-dik Tsárták állítottatott fel. Dél után, 400 emberrel nevedett az Ellenfég' Tábora, melly is a' bal Szárnyon, *Kladusnitza* felé szállott Táborba. — 17-diken, 5-dik Tsártákot állítottak fel az árkolásban, a' minák' tornáttzába való bé menerel' őrtalmára; minden egyéb munkához is derekassan hozzá láttak. Olly foganatoslan rüzeltek a' döntő és tsorbíró Batteriákból, hogy 3 órákig tartott lövöldözésre, a' Vár közepén állott Torony, félig; egy más őrtalom falakkal környül vett Torony pedig egészen le omlott. A' Táborban álló Ellenfég, mellynek ez nap ismét új segítsége érkezett, hátrább szállította a' maga sátorait, és azokat a' *Kladus* felé szolgáló hegyen vonta fel. Nyúltz emberünk kapott sebet,

s i

's I fosztatott meg életétől. — 18-dikon, folyt a' Minák' készítésén kívül, azon kettős meneteleknek ásása is, mellyekhez jobb és bal felől kezdettek vól az előtt való éjjel, és a' bal felől való egészen a' külső falig vitetett: pedig szüntelen puskázott ki az Ellenség a' Várból, 's hajigálta a' követ, hogy ezen munkát, valamint a' 3-dik árkolásnak Spanyolorompókkal való erősítését is meg akadályozzathatná. De sem egyik, sem másik tárgyra erányzott szándékában nem bóldogúlhatott; 's nem is vól több 1 ember vesztelégünknel; sebet is csak 1 kapott. — 19-diken is jól folyt az előbbeni napi munka, és hogy a' Minák' Készítőit meg ne háborítassa az Ellenség, jó formán tzelba vettek a' Várnak egyik oldalát Batteriáink. Nem esett el több egy emberünknel. — 20-kon dél előtt ki jött, mint szokott, Táborából az Ellenség etetni: a' Miéink tsorbítgatták a' Vár' falait, 's elébb elébb mentek a' Minák' készítésében. Délutánni 5 órakor el küldött a' Kormányozó Generális Úr egy Zászlótartót, és 7 Közembereket a' Gyulai' szabad Seregéből, két önként ajánkozott *Preisz* Reg. béli Közemberekkel együtt, hogy az Ingenieurek által készítettett meneteleken keresztül, lopódnának bé a' Falak' tsorbáin a' Várba, 's a' magokkal vijendő gyújtó eszközökkel gyújtanák fel az ott rakásban álló fát. Azonközben a' Kormányozó Generális Úr Segédje, *Várasdi Körösi* Reg. béli Májor *Viese* Úr, a' Vár' nagy Kapujához

hoz rendelt némelly *Deutschmeister* Reg. béli Szabadakaratóakat, hogy ott véletlen lármát ütven, erre az oldalra vonhassák az Ellenséget. Ugyan azon időben, olly haszonnal repítgették mozsaras Batteriáink a' Bombákar, 's más efféle tüzi testeket a' Várba, hogy fél óra alatt az egész Vár tűzben állott. — Már vize sem lévén az Ellenségnek, egészen meg tsüggedt, 's ki is akart egy része a' hátúlsó Kapun leg otrán szaladni a' Táborba: de rész ízerént öszve lövetett; rész ízerént pedig vissza verettetett. Hasznát kívánván a' Gen. Úr venni az Ellenség' ijjedtségének: azonnal néhány Szabadakaratóak parantsolator vettek, hogy a' Várnak leg inkább meg rongált Falain próbálnának be rontani; Oberstlieut. Gr. *Gyulai* Úr pedig egy Kompaniajával, a' hátúlsó Kapun. — Amazokat Májor *Viese* Úr vezette maga jó szántából, kihez Pattantyús Főhadn. *Gallott* Úr önként kaptsolta magát. — Gr. *Gyulai* nak az a' ízerentsétlensége lett, hogy egy nagy kövel a' Várból meg hajtották (dobták). — Oberstlieut. Gr. *Brandeis* is jelen vólt a' *Deutschmeister* 3-dik Bat. jának két tsomójával a' bajvivásban; valamint a' *Kinszky* könnyűlovas Reg. béli Oberster H. *Lichtenstein* János is, a' ki tsupán nagy szivétől indítatván, egyesítette magát a' Szabadakaratóakkal, 's előttök adta mind végig különös bátorságának szembeüő jeleit. — A' Szabadakaratóaknak segítségekre rendeltettek a' *Schröder* Reg. jének 1; a' Főhertzeg *Ferdi-*

Ferdinándénak pedig 2 Kompaniái. Ezek után nyomult még a' *Schröder* Reg. béli Kap. *Schmid* Kompaniája is, melly átallyában, különösen pedig kebelebéli Főhadn. *Tartler* Úr igen derekassan viselte magát. Májor *Viese* Úr szerentséssen meg hágra, a' maga kormányozása alatt lévő Vitézekkel, bátor ellenzette is a' Törökfég, a' Vár' tsorbáit; és valami még eddig meg maradt az Ellenség közzül, az, rész szerént le kaszaboltatott, rész szerént pedig kézre kerített. A' Szabadseregébéliek után, mindjárt másodikak voltak az Ing. Tiszt Urak, Májor *de Vaux* Úr alatt, 's az *Ostrom*' kezdetétől fogva mellettek nagy haszonnal szolgált *Szluini* Reg. béli Alhadnagy *Quosdanovits* Urral együtt, a' Vár' tsorbái meg hágásában; és bé hatván a' Várba, leg ottan hozzá fogattak a' Sapörekkal, egy óltalomhelynek sántkosarokból való kézfittetéséhez. — A' Bajvivás közben, ki jött a' táborozó Ellenség fekvő helyéből, 's a' Lovaság ugyan bal, a' Gyalogság ellenben jobb Szárnyunk felé indult szerentsét próbálni; de amazt, bár feles számmal volt is, Májor *Knesevits* a' maga szabad Svadronja Huszáraival, 's néhány Haubitzokkal vissza verte; a' Gyalogsággal is hátat fordítottak ágyújaink. — Ezzel vége lett mindenestől fogva a' Viadalnak: és az Erősség kezünkre bírt. De mivel az egészzen rüzben volt, 's következésképpen az ott lévő puskaapor tartó helyek miá (mellyek közzül kettő fel is vető.

verődött) nem lett volna tanácsos mindjárt beléje költözni: tehát azonközben 1 Redur, 's 1 Tsarták készítettett az Ellenség Táborá eránnában, hogy ha próbát akarna is tenni erről az oldalról az Ellenség: kész ellentállásra találna. De mindjárt más nap reggel bontogatta sátorait az Ellenség; és kis Osztrályokban egy óránnyi földdel hátrább vissza vonta magát. — A' Bajvivók, vagy a' tűz által meg öletett, és a' gyűlés kezdetével el szaladt Ellenségnek száma reá megy mintegy 60-ra. A' Várban maradtaké 's el fogattaké pedig 140-re. Ezek között van a' *Desdar*, vagy Vár-Kapitány *Agha-Ali-Begh-Bessirevits* is, a' kit más 14 Törökökkel együtt, nagy bátorságú Hidas (Pionnier) Főhadnagy *Piringer* Úr fogott el, a' Nagykapu mellett lévő Kaszamatában; továbbá: *Suszub* és *Mohaemed-Bessirevits* nevű Agák, és egy *Ogya* vagy Pap, *Achmet* nevezetű. *Agha-Bessirevits*-nek vallása szerént, reá ment volt a' *Tzettin*' Lakosainak száma 1200-ra: e' szerént, és mivel *Tzettin* körül is hullottanak el már ez előtt, külömbkülömbféle alkalmatosságokkal 1000-en az Ellenség közzül: tehát leg alább is lehet tenni 2000-re, az Ostrom kezdetétől fogva, annak végéig való veszteségét az Ellenségnek. — A' nyereség áll: 17 külömbkülömbféle nagyságú ágyúból, mellyek közzül a' leg nagyobb tizenkettőfél; a' leg kisebb pedig 3 fontos. Továbbá 66 mázsa puskaporból; 1067 golyóbisokból,

és

és 110 font dolgozatlan ónból. — A' Miéink közzül 10-en végezték életeket a' Vár' meg vétele napján; sebet 33-an kaptak: kiket a' *Tzettin* alatt meg holt, vagy meg sebesegett több Vitézeinkkel eggyüvé számlalván: 51 Emberünk életébe került öszveséggel *Tzettin* Vára. — Sebesséinknek száma általában 229-re megy. Ezek között vagynak, a' már meg nevezett Tiszt Urakon kívül: Ingen. Kap. *Fuhrmann*, Alhadn. *Gvosdánovits*, 's Főhadn. *Mihailovits*, a' *Szluini* Reg. ből; Főhadn. *Olievácz* az *Oguliniból*; Zászlótartó *Pocorni*, a' *Durlachéból*; és *Csajak* Alhadn. a' *Gyulai* Szabadseregéből. — Magasztalja B. *Devins*, az *Ostrom'* terhét hordozott egész Sereget; kiváltképpenvaló módon pedig a' Szappöröket, állandóul 's még a' leg terheőbb munkákban is egy formán meg bizonyított hív készségekről, és a' leg nagyobb veszélyekkel is trutzolni mertt bátorszivüségéről. Név szerént emliti közzülök: Öreg Sappör *Saboranzkit*; *Soos*, *Arzoliny*, *Elmann*, és *Scurany* ifjú Sappöröket; Fő-Sappör *Stignert*; 's a' melléjek adatott Elintézőjét a' Mináknak *Langert*. — A' Tiszt Urak közzül, következők különböztették meg magokat, a' Haditármester Úr' vallástétele szerént, példás jó magok viselések 's különös buzgóságok által, a' már másszor meg nevezettek kivül: G. M. *Peharnik*; az Ingen. rek közzül: Májor *Cerini*; Kap. *Fuhrmann*, kire volt az említett Májor Úr' meg sebedéssedése után főkép-

képpen bízva az Ostrom' munkáinak elintézése; és a' melléje adatott *Martonitz* 's *Bianchi* Főhadnagyok; a' Minörök közzül: *Kap. des Biennes*; a' Pattantyúsok közzül: Oberstl. *Ankenbrand*; a' már más alkalmazással meg ditsért Főhadnagy *Gallot*; 's Főhadnagy *Perczel*. Továbbá: *Likai* Reg. béli *Kap. Staniceo*, ki az Árkolásokban Májori szolgálatokat tett; *Schröder* Reg. béli Oberster *Alkaini*; *Preiszebéli* Oberstlieut. *Cassati*; *Gyulai* Szabadseregebéli Hadnagy *Lang*; *Deutschmeister* Reg. béli Zászlótartó *Schmid*; *Szluini* Stuttzos Zászlótartó *Moliner*; Generálstabbéli Májor *Dumont*; *Szluini* Reg. béli Oberstlieut. *Knesevits*; 's Főhadnagy *Mihailovits*. — Májor *Viese* Urat a' *Theresia*' kissebb Keresztjével jutalmazta meg O Felsőge, B. *Devins* Úr által hathatóssan 's igen eleven színekkel le festett érdemeire nézve; a' több meg ditsért Tiszt Uraknak is, buzgó hívségekkel való különös meg elégedését tetette nyilvánvalóvá; az Ostromban izzadott Köz-Legénységnek pedig, a' Haditármester Úrnak kéréséhez képest, két napi zsoldot osztogattatott.

Tzettin Vára felől, ezeket olvassuk, egy magános Levélből, melly az említett Várnál fekvő Táborunkból *Juliusnak* 29-dikén költ:

„Ezen Várnak tökéletes le irását adni, majd éppen lehetetlenség. Nem is gondolhatná az ember, minémű fekvése legyen ennek, a' kösziklás hegyek
kö-

között. Tsak annak lehet valami jó képzelődése felöle, a' ki mind kívülről, mind belőlről láthatta. A' külső Fala két ölnyi magallágú, mellyet három ölnyinél szaporább széleffégű árok választ el a' belső Faltól. A' Kafzamatákban jó formán el fér 600 ember, 's nem tarthat bennek semmi is a' Bombáktól. Most nagyon meg romlottak. — Sok Római's Magyar Régiségeket lehet itt találni. Kivül Tzettinen, a' forrásnál ilyen felülírású koporsó - kő szemléltetik: *Hac igitur in fossa requiescunt Nobilis Georgii ossa, dicti Gergvich Rabinienfis. Hunc tumulum fecit suis Impensfis M. C. C. C. C. C.*

Más Tudósítás szerént: Egy ágyún, a' Pálffy Familia' Tzimerét lehet látni. — Ezen emlitett Tudósításból, következendöket kívántunk még ide iktarni: A' Tzettini volt Komendáns 112 esztendőös Ember. Azt mondotta, hogy már most 6-dik Ostromára emlékezik Tzettin Várnak: de még egy meg vetelére sem, a' mostanin kívül. Soha sem gondolta most is, hogy erre reá mehessünk. Már nyitva van, úgymond, előttetek egész Bosznia. A' ti Vezéreteknek nagy Embernek kell lenni. — A' Várnak szabadulását eszközlteni akart ellenség Nagy- és Kis - Kladus közzé vette magát 's az ott lévő laposban, a' Kladusnitza vize mentében táborozik. Egyik része mindjárt Nagy - Kladuson alól Tzettin felé van fordúlva; kéttségkívül azért, mivel úgy gondolkozott, hogy mi mihelyt Tzettin-nel kézkek lehetünk, leg ottan Kladusnak vesszük útunkat. De a' melly tsak el marad talám mostanában: mivel hogy mindenütt a' Békefogról beszél-
lenek.

Magyar

Magyar Ország.

Szaboltsvármegyéből azt írják, hogy azon a részen igen sok tolvajságok estek mostanában; mellyre nézve egyet értvén említett *Szabolts Vármegye Bihar Vármegyével*, a' *Hajdú Városokkal*, 's *Debretzen-nel*, feles számú Személyyek rendeltettek ki, kik külön külön tsonókban, minden gyanús erdőket, pusztaikat, tseréket és ligeteket el jártak, 's a' mi lézengő Bitangokat kaptak, azokat rész szerént a' *Kállói*, rész szerént a' *Debretzeni Tömlöztbe* küldötték.

Anglia

Következendő új tsalásnak módja történt nem igen sok idővel ez előtt *Londonban*: Eggy oda való fő Kalmár, Levelet vész egy nagy *Amsterdami* Kereskedőtől, mellynek értelme szerént, el illantott egy meg hitt Legénnye az említett Kereskedőnek, 's magával 7000 font Sterlinget érő Leveleket el emelt; melly summát *Frantzia* Országai Kalmárok' hagyomásaikra osztogatott volt ki a' Kereskedő. A' Leveleknek meg esmertető jeleik mind derekassan elő voltak adva; 's 500 font Sterling jutalom volt a' kézhez Szolgáltatónak ígérve. Tsak hamar azután, meg kinállya egy Zsidó a' Kalmárt, valamelly 20,000 Livráról való Levéllel, a' mellyben éppen fel találtattak az *Amsterdami* Levélben elő adott jelek. Meg örül a' Kalmár; haza tsalja Zsidót, és hosszas alkudozás után, meg igéri néki az 500 font Ster-

Sterlinget, ha a' lopott Leveleket mind által fogja néki adni. A' Zsidó, mihelyest kezéhez kuporíthatta az 500 font Sterlinget, legottan meg szelelt. A' Kalmár ír nagy örömmel *Amsterdámba*, hogy meg került a' vesztesség; de melly igen meg háborodott, midőn azt a' Választ kapta a' Kereskedőtől, hogy róle egy Legénnye se szökött meg. — A' Zsidót keresték mindenütt; de már akkor csak a' hültt helye volt.

Orosz és Svéd Ország.

Az Oroszok és Svédok között, Jul. 9-dikén 's 10 dikén történt Verekedésről más hangon belzéli egy *Reválból* költ Levél, mint a' Svéd Tudósítások. — Oberstlieut. *Cronstaedt*, ki mindjárt a' Svéd Király után kormányozott, így emlékezik arról, saját neve alatt közönségessé tett Jelentésében:

„Jul. 10-dikén, délelőtti tizedfél óra tájban, úgy annyira a' Svédok' részére hajlott a' Győzelem, hogy hasonló példára, a' Tengeri Historiákban találni nem lehet. Az ellenség egészen öfzve verettetett, és szaladt, valamerre csak szemével látott. — Azt mondja továbbá: Az egész könnyű hajós Sereg rajta volt tellyes erővel, hogy azt a' ditső hírt nevet fenn tarthassa, mellyet az el múlt esztendőben *Svenkfundnál* mutatott vitézi ellentállásával, 's a' *Fridrichsbámuál* ebben az esztendőben nyert győzedelmével szerzett magának. Méltóvá tette magát, mind a' maga idejebélieknek, mind a' késő maradónak is felőle való nagy ítéletére.“ — Az említett *Reváli Levélben* ellenben e' vagyon: Annyi itt nálunk

lunk a' Svéd Fogoly, hogy alig tudjuk hová tenni. A' *Svenksfundnál* 9-diken és 10-diken történt Tsatáról érkezett hozzánk Tudositás, melly éppen nem tagadja, hogy ott a' Svédeknek valamelly szerentséjek ne lett volna: de hozzá teszi, hogy az alkalmasiat olly drágába jött nékiek, a' millyen árron magok fe kívánnának többé Győzedelmet vásárolni. — Leg fellyebb is úgy lehet ezen Történetet gondolni, mint egy el hibázott Tsapást; melly ha el sült volna: fokot nyertünk volna mi benne — el hibázása által ellenben, nem igen fokot vesztünk. A' mi könnyű hajós Seregünk mindenkor fellyül haladja még az ellenségét — 's mi a' mi vesztéségünk? ha azzal egybe vetjük, melly volt a' Svédeknek Jul. 3-dikán: annyi-val is inkább, mivel a' Svéd nagy hajós Seregnek maradványa, még mind ez ideig, be van a' miéink által kerítve *Sveaburghan*, és a' napkeleti Tenger egésszen hatalmunkban vagyon.“

Egy későbbi *Stokholmi* Tudositás szerént, nem elégedett meg a' Svéd könnyű hajós Sereg, Jul. 10-dikén vett győzedelmével; hanem üzöbe vette a' fzaladó Oroszokat, 's a' *Svenksfundi* Szigetekben is mind fel kurkászta őket, hová rész szerént tsónakokon, rész szerént pedig úszva igen feles számmal vették volt magokat az ollyanok, kiknek hajójaikat öszve rontották a' Svéd golyóbisok. Már Jul. 14-dikén, 7000-re ment az Orosz Foglyoknak számok, kik között többen voltak 200 Tiszteknél. Nyertt ágyú pedig nyöltzadfél száz formán volt a' Svédék' kezekben. — Az említett Tudositás, a' *Nassau* Hertzeg' fényen látását adja okául, az Oroszok' romlásoknak. Nem képzelhette (úgymond) a' Hertzeg, hogy ötet
meg

meg lehetne verni; azért is olly vakmerőségre vete-
medett, hogy a' Királyt egy ollyan szélben támadta
meg, melly az ő hajóit egyeneslén a' Svéd partok-
hoz ragadta, 's a' melly miá vissza nem vonhatta ma-
gát, midőn kivántatott volna. — A' Hertzegnek más
hibájául azt adja, hogy ő, nem hogy más hajóra
szállott volna süllyedő hajójáról; 's folytatta volna
a' Kormányozást: hanem fogta magát 's egy *Svenk-*
sundi Szigetre, onnan ismét a' szárazra szaladt; melly-
nél fogva Kormányozó nélkül maradván az Oroszok,
természet szerént még nagyobb zürzavarba hozódtak.
— A' szárazon is szerentsések voltak, más magános
Levelek szerént, a' Svédek. Mert Gen. *Mayerfeldt*
egy Orosz Sereget meg vert; 800-at közzüle el fo-
gott, 's 16 ágyúját el nyerte.

* * * * *

A' *Kassai* Distriktusnak *Provinc. Commisszáriusa*
T. Farkas Antal Úr, egy hasznos és gyönyörködtető
foglatatú Könyvet fordított 's botsátott világ eleibe,
illy *Tzim* alatt: *Erköltsi Iskola, az az buszonnégy*
nyájás Historiák, a' mellyek e' Világnak furtsa tsalárd-
ságát, sok Tartományoknak tulajdonságát, 's a' benne
lévő Embereknek úgy jó erköltszeiket, mint gonoszra tzelző
indulatjaikat mutatják. — Hogy a' Fordító Úr nem
kötötte magát azon nyelvnek betűihez, mellyen ira-
tott volt elsőben a' Könyv, ez is jelenségül szolgál-
hat annak, a' többek között, hogy a' 15-dik *Historiá-*
ban ezt dúdoltatja egy *Doldo* nevezetű nőtelen Fő-
Nemes *Olafz* Emberrel:

Jobb a' Papné, mint a' Pap;
Mert a' Pap tsak pírongat;
De a' Papné tzirogat;
Pogátsát is osztogat.

Pesten két, *Debretzenben* pedig másfél forintot
lehet a' Nyomtatványt kapni.

Költ *Bétsben*, *Augustusnak* 13-dik napján 1790.